

Пяничук Марія Сергіївна,
курсант 2 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Блінова Ганна Олександрівна,
доцент кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

РЕФОРМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЯК ШЛЯХ ДО ПОБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Одним із найголовніших завдань на шляху до побудови якісної правової демократичної держави, у якій загальнолюдські цінності мають перевагу, є реформування саме правоохоронних органів.

Реформування Національної поліції як і всіх інших правоохоронних органів, проводиться для зміни репресивної моделі правоохоронних органів на демократичну, що буде направлена виключно на служіння та захист прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення публічної безпеки і порядку, й надання послуг в правоохоронній сфері.

Відповідно, 7 листопада 2015 року набув чинності Закон України "Про Національну поліцію", на підставі якого Закон України "Про міліцію" втратив свою чинність. Саме це ознаменувало початок нового розвитку нашої держави як правової європейської держави.

Ця реформа одразу ж знайшла підтримку суспільства і рівень довіри населення до нової поліції лише піднявся. Але, водночас, практика засвідчує

немає випадків, коли поліції недостатньо повноважень для виконання покладених на неї обов'язків, що вимагає додаткового перегляду статусу працівників Національної поліції.

Положення будь-якого закону мають бути чіткими і зрозумілими для громадян України, у яких немає спеціальної освіти у тій чи іншій галузі. Тому, на нашу думку, проблемою даного реформування є визначення лише загального переліку завдань, прав та обов'язків всіх поліцейських.

Згідно зі статтею 13 ЗУ "Про Національну поліцію" структура поліції складається з таких органів: кримінальної поліції, патрульної поліції, органів досудового розслідування, поліції охорони, спеціальної поліції та поліції особливого призначення. А основними завданнями Національної поліції відповідно до статті 2 є: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1]. Але у вищезазначених статтях відсутнє конкретно визначені повноваження окремо кожного новоствореного органу поліції, у зв'язку з чим неможливо визначити мету та завдання їх діяльності, а також функції кожного з них. Тож, можна поставити питання, чим же повноваження "спеціальної поліції" відрізняються від "поліції охорони" або "поліції особливого призначення".

Це питання, безумовно, є дуже важливим з огляду на цілі Концепції першочергових заходів реформування системи МВС, якою були закріплені основоположні засади реформування національної правоохоронної сфери, де було наголошено на вдосконаленні функціональної структури Національної поліції України, спрямоване на розмежування компетенції, усунення

дублювання повноважень та чітке визначення її функцій і чисельності [2, ст.8].

Також, на наш погляд, з підвищенням рівня довіри населення до працівників Національної поліції, та самої правової культури поліцейських дотримання ними дисципліни та законності необхідно на законодавчому рівні давати більше повноважень поліцейському в виконанні покладених на нього обов'язків. Для цього треба розробляти нові нормативно-правові акти, а також доповнювати чинне законодавство, проводити оптимізацію правоохоронних органів шляхом ліквідації підрозділів з дублюючими повноваженнями та розширення основних підрозділів правоохоронних органів, на яких покладається безпосереднє виконання обов'язків щодо охорони прав та свобод громадян, безпеки та територіальної цілісності.

Також, не менш важливим питанням щодо положень Закон України "Про Національну поліцію" є визначення принципів діяльності новоствореного органу, серед яких варто виділити принцип відкритості і прозорості, що полягає у постійному забезпеченні інформування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпеченні публічної безпеки і порядку. Також важливим є принцип політичної нейтральності поліції, зміст якого полягає в незалежності поліції від напряму роботи громадських об'єднань, політичних партій і неможливості виголошення особистої думки поліцейськими щодо діяльності окремих політичних сил і партій [1].

Наразі, робота поліції ґрунтується на принципі "community policing", що означає створення довірливих зв'язків між поліцейськими та населенням [3, с. 162]. І відповідно до ч. 1 ст. 11 ЗУ "Про Національну поліцію" її діяльність здійснюється в тісній співпраці, взаємодії з населенням, територіальними громадами та інститутами

громадянського суспільства на принципах партнерства та спрямована на вирішення їх потреб. Також, у Законі наголошено, що рівень довіри населення до працівників поліції є найголовнішим критерієм оцінки ефективності праці органів і підрозділів поліції.

Проте, у самому тексті Закону знову ж таки не існує чіткого роз'яснення, у чому ж саме полягає цей принцип, і які діяння мають виявляти "взаємодію з населенням на засадах партнерства".

Також треба зазначити, що ключовим правоохоронним органом, на який покладається обов'язок щодо боротьби зі злочинністю, забезпечення публічної безпеки і порядку, а також прав і свобод людини є саме Національна поліція і Закон України "Про Національну поліцію" є безперечно прогресивним. Проте, реформування даного правоохоронного органу вимагає вдосконалення та уточнення окремих положень діючого законодавства, що регламентує діяльність Національної поліції, оптимізації її структури та внутрішньо-організаційних функцій та завдань.

Роблячи висновок, варто сказати, що тільки шляхом виховання поліцейського духу і готовності самовіданно виконувати усі покладені на нього повноваження держава дійсно зможе стати демократичною та правовою, у якій усі людські права та інтереси будуть законно захищені.

Література:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст.379.

2. Закон України "Про Національну поліцію": наук.-практ. коментар. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. В.В. Сокурєнка,; О.І. Безпалова, К.Ю. Мельник, О.О. Южно та ін.; передм. В.В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

3. Любова Н.О. Діяльність поліції щодо повернення довіри населення та налагодження зв'язків із громадськістю. Актуальні проблеми охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки в сучасних умовах: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, 20 листопада 2015 р.). Дніпропетровськ: Дніпр. держ. ун-т. вн. справ, 2015. С.162-165.

Радельчук Крістіна Олександрівна,
курсант 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Біліченко Валерій Віталійович,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Запорукою ефективної роботи будь-якої державної установи в умовах сьогодення є збір, класифікація та аналіз великого обсягу інформації та швидке прийняття рішень за результатом її обробки.

Національна поліція України, як центральний орган виконавчої влади, що служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, тому правоохоронці потребують постійного впровадження сучасних інформаційних технологій. Це потрібно для забезпечення високої ефективності роботи правоохоронців, надання швидкого доступу до